

AEOC -TOIMIJAN (HUOLINTALIIKE) SISÄISEN VALVONNAN OMAVALVONTARAPORTTIEN TÄYTTÖOHJEET

Tämä ohje sisältää AEOC -toimijan (yksinkertaistetut menettelyt) tulli-ilmoitusten jälkikäteisen oikeellisuusseurannan ja raportoinnin ohjeistuksen.

AEOC -toimijan on sisäisellä tarkastustoiminnalla (sisäinen valvonta) kyettävä havaitsemaan laittomat ja luvattomat tapahtumat (AEO -lainsäädäntö). AEO -suuntaviivojen (liite 2) mukaisesti Tullin tulee varmistua AEOC -toimijan sisäisen valvonnan laadusta, joten yrityksen on pystyttävä osoittamaan tämä sisäisen valvonnan raportoinnilla (omavalvonta).

AEOC -toimijan hyötyjä omavalvonnasta ovat mm. logistiikan sujuvuuden varmistaminen, yllättävien kustannusten minimointi (esim. jälkikannot, virhemaksut), ”kerralla oikein” -toimintamallin lisääntyminen (vähentää virheitä) sekä luotettavan ja yhteiskuntavastuullisen toimijan maine.

TUONTI-ILMOITUSTEN JÄLKIKÄTEINEN OIKEELLISUUSSEURANTA JA RAPORTOINTI

- AEO-/Tulli+-toimijan pitää tehdä jälkikäteistä oikeellisuusseuranta tullilmoituksiinsa: tuonti, vienti, passitus, varastointi (varastoonpanot ja -otot) ja yleisilmoittaminen vähintään 2 krt/ vuosi
- jos yrityksen tarkastettavien ilmoitusten/varastoonpanojen määrä on vähäinen (max 15), seurannan voi tehdä 1 krt/vuosi
- tullilmoituksia pitää valita seurantaan mahdollisimman kattavasti niin, että ne kohdistuvat eri tekijöihin, eri kuljetusmuotoihin, eri huolitsijoihin, eri nimikkeisiin jne.
- jos yrityksellä on useampia tullivarastoja ja tai väliaikaisia varastoja, on jokaisesta varastosta tarkastettava tapahtumia. Esim. jos yrityksellä on kolme väliaikaista varastoa ja yksi tullivarasto ja niissä yhteensä vuodessa tapahtumia 1500 kpl, on näistä kaikista väliaikaisista- ja tullivarastosta yhteensä tarkastettava 30 kpl
- **Huom!** jos yrityksellä on tuonnin ja/tai tullivarastoinnin ilmoittajan kirjanpitoon tehtävän merkinnän lupa (entinen kotitullauslupa), seurantoihin sisällytetään **aina** kyseisellä luvalla tehtyä tullauksia
[Tarkastettavien tullilmoitusten/varastoonpanojen määrät huolitsijalle](#)
- AEO-toimijan pitää seurata myös tuonti-, vienti-ilmoituksiin tehtyjä muutoksia sekä passitusraportin tietoja vähintään kerran vuodessa ja raportoida, mihin toimenpiteisiin toimija ryhtyy virheistä johtuvien muutosten vähentämiseksi
- AEO-toimija voi käyttää raportoinnissa tullin laatimia raporttipohjia, joista ohjeistus alempana-tai omia raporttipohjiaan, joissa pitää olla vähintään samat tarkastettavat tiedot kuin Tullin raporttipohjissa

TULLIN LAATIMIEN MENETTELYKOHTAISTEN SEURANTARAPORTTIEN TÄYTTÄMINEN

TUONNIN TULLI-ILMOITUKSET -SEURANTA (1-2 KERTAA VUODESSA) JA RAPORTOINTI

- seuranta pitää tehdä tuontiasiakirjojen ja sähköisen ilmoituksen vertailuna tai vertaamalla luovutus-/tullauspäätökseen

- sellaiset tiedot, jotka eivät ole tarkastettavissa luovutus tai tullauspäätökseltä, voidaan jättää tarkastamatta, tämä koskee vain tuojaa, joka ei tee itse sähköistä ilmoitusta
- jos yrityksellä on ilmoittajan kirjanpitoon tehtävän merkinnän lupa, seurantaan pitää ottaa **aina** myös kyseisellä luvalla tehtyjä tullauksia
- raportin yläreunaan pitää kirjata yrityksen nimi, y-tunnus, seurannan tekijän nimi ja päivämäärät milloin seurannat/tarkastukset on tehty sekä ajanjakso esim. Vuosi 2020
- jos toimija tekee seurantaan kaksi kertaa vuodessa, pitää ensimmäinen seuranta tehdä tammi-kesäkuussa ja toinen seuranta heinä-joulukuun aikana
- jos seuranta tehdään säännöllisesti ja jatkuvana, pitää ajanjaksoksi merkitä esim. Vuosi 2020/jatkuvasti ja tarkastuspäivien tilalle jatkuva. Tällöin raporttia pitää täyttää jatkuvasti esim. kuukausittain
- ”yhteenveto tuonti-ilmoitusten oikeellisuustarkastuksista” -kohtiin pitää kirjata tarkastettujen tulli-ilmoitusten kokonaismäärä, tulli-ilmoitusten määrä tarkastetuista, jotka olivat täysin oikein, oikeellisuus %, tiivistelmä toimenpiteistä virheiden vähentämiseksi sekä havaittujen virheiden määrä lajeittain (esim. 4 nimikevirhettä, 2 arvovirhettä jne.)
- tiivistelmä on **yhteenveto** yksittäisten tulli-ilmoitusten virheiden korjaamisen toimenpiteistä
- **lisäksi pitää kirjata kaikista tarkastetuista tulli-ilmoituksista viitenumerot, tullausnumerot, tuojat ja kaikkiin tuonti-ilmoitusta koskeviin kohtiin sanomalla ilmoitettu tieto.**
- **jos havaitaan virhe**, raportilla pitää ilmoittaa myös tarkastetut tiedot:
 - ilmoitettu tieto, joka kirjataan aina raportille = sanomalla oleva tieto
 - tarkastettu tieto = tuontiasiakirjoissa oleva tieto
- jos tarkastettavissa kohdissa ei havaita virheitä, merkitään OK. Mikäli tarkastettu tieto ei vastaa ilmoitettua tietoa, pitää oikea tieto kirjata ja merkitä korjaavat toimenpiteet
- useampi nimikkeisessä tullauksessa tullausnumero pitää ilmoittaa vain kerran ensimmäisen nimikkeen kohdalla ja jokaisen nimikkeet tiedot omina riveinä
- **harmaalla merkityt kohdat** pitää myös täyttää (toimitusehto, tavarankuvaus, kauppalaskun arvo ja valuutta, lisättävät ja vähennettävät erät), vaikka ovat vain seurannan tueksi, eikä niiden virheitä oteta mukaan laskettaessa oikeellisuusprosentti
- jos tarkastuksissa havaitaan virheitä, pitää kirjata mikä virhe löydetty ”korjaavat toimenpiteet” –kohtiin.
”miten ja milloin toimenpiteet toteutettu” -kohtiin pitää kirjata miten ja milloin virhe on korjattu, vastuuhenkilön nimi ja pvm
- jos toimijalla ei ole kyseisenä vuotena lainkaan tuonti-ilmoituksia pitää tämä mainita raportilla
- tuonnin velkavakuusluvanhaltijalla on lakisääteinen velvoite seurata velkavakuuden riittävyyttä jatkuvasti samanaikaisesti avoinna olevien tullivelkojen määrä maksimissaan, (luovutus vapaaseen liikkeeseen). Tuonnin velkavakuuden seuranta ei tarvitse omavalvontaraportilla raportoida Tullille
- Vastuuvakuusluvanhaltijalla on lakisääteinen velvoite seurata viitemäärän riittävyyttä jatkuvasti
- Tietty käyttötarkoitus: Asiakas on velvollinen seuraamaan, että menettelyyn asetettujen tavaroiden osalta tullivastuun määrä ei ylitä Tullille ilmoitettua viitemäärää (tullivastuu =normaalitullin ja alennetun tullin välinen erotus)
- Jalostus (sisäinen ja ulkoinen jalostus) väliaikainen maahantuonti: viitemäärän seuranta (samaa aikaan avoinna olevien tulli- ja arvonnäisäverovastuiden määrä maksimissaan
- Huomattava, että vastuuvakuus pysyy varattuna, kunnes vastuu on lakannut (esim. hyväksyttävä päätöstilitys annettu)

TUONNIN TULLI-ILMOITUKSIIN TEHTYJEN MUUTOSTEN ANALYSOINNIN RAPORTOINTI (1 KERTA VUODESSA)

- Tulli toimittaa yritykselle tulli-ilmoituksiin tehtyjen muutosten (peruutukset, palautukset ja jälkikannot) kokonaismäärät vuosittain
- raportin yläreunaan pitää kirjata yrityksen nimi, y-tunnus, ajanjakso: esim. 1.1 - 31.12. 2020, seurannan tekijän nimi ja päivämäärä milloin seuranta on tehty. Ajanjaksona pitää ilmoittaa se ajanjakso, mikä näkyy Tullin tuonnin muutosraportilla
- Tullilta saatujen tietojen perusteella pitää kirjata vähintään otsikkotasolla analyysi muutoksien syistä ja mitä toimenpiteitä muutoksien vähentämiseksi on tehty ja milloin toimenpiteet on toteutettu

VIENNIN TULLI-ILMOITUKSET -SEURANTA (1-2 KERTAA VUODESSA) JA RAPORTOINTI

- seurantaa pitää tehdä vientiasiakirjojen ja poistumisvahvistetun luovutus päätöksen vertailuna tai sähköisen ilmoituksen vertailuna, jos yritys lähettää sanoman itse
- raportin yläreunaan pitää kirjata yrityksen nimi, y-tunnus, seurannan tekijän nimi ja päivämäärät milloin seurannat on tehty sekä ajanjakso esim. Vuosi 2020
- jos toimija tekee seurantaa kaksi kertaa vuodessa, pitää ensimmäinen seuranta tehdä tammi-kesäkuussa ja toinen seuranta heinä-joulukuun aikana.
- jos seuranta tehdään säännöllisesti ja jatkuvana, pitää ajanjaksoksi merkitä esim. Vuosi 2020/jatkuvasti ja tarkastuspäivien tilalle jatkuva. Tällöin raporttia pitää täyttää jatkuvasti esim. kuukausittain
- ”yhteenveto vienti-ilmoitusten oikeellisuustarkastuksista” -kohtiin pitää kirjata tarkastettujen tulli-ilmoitusten kokonaismäärä, tulli-ilmoitusten määrä tarkastetuista, jotka olivat täysin oikein, oikeellisuus %, tiivistelmä toimenpiteistä virheiden vähentämiseksi sekä havaittujen virheiden määrä lajeittain (esim. 4 nimikevirhettä, 2 arvovirhettä jne.).
- tiivistelmä on **yhteenveto** yksittäisten tulli-ilmoitusten virheiden korjaamisen toimenpiteistä
- **lisäksi pitää kirjata kaikista tarkastetuista tulli-ilmoituksista viitenumerot, viennin MRN-numerot, viejät ja kaikkiin vienti-ilmoitusta koskeviin kohtiin sanomalla ilmoitettu tieto.**
- **jos havaitaan virhe**, raportilla pitää ilmoittaa myös tarkastetut tiedot:
 - ilmoitettu tieto, joka kirjataan aina raportille = poistumisvahvistetussa luovutus päätöksessä oleva tieto (tai sanomalla oleva tieto, jos yritys lähettää sanoman itse
 - tarkastettu tieto = vientiasiakirjoissa oleva tieto

jos tarkastettavissa kohdissa ei havaita virheitä, merkitään OK. Mikäli tarkastettu tieto ei vastaa ilmoitettua tietoa, pitää oikea tieto kirjata ja merkitä korjaavat toimenpiteet kohtaan

- useampi nimikkeisessä tullauksessa tullausnumero pitää ilmoittaa vain kerran ensimmäisen nimikkeen kohdalla ja jokaisen nimikkeet tiedot omina riveinään
- **harmaalla merkityt kohdat** pitää myös täyttää (toimitusehto, tavarankuvaus, kauppalaskun arvo ja valuutta, lisättävät ja vähennettävät erät) vaikka ovat vain seurannan tueksi, eikä niiden virheitä oteta mukaan laskettaessa oikeellisuusprosentti
- jos tarkastuksissa havaitaan virheitä, pitää kirjata mikä virhe löydetty ”korjaavat toimenpiteet” –kohtiin.
”miten ja milloin toimenpiteet toteutettu” -kohtiin pitää kirjata miten ja milloin virhe on korjattu, vastuhenkilön nimi ja pvm
- jos toimijalla ei ole kyseisenä vuotena lainkaan vienti-ilmoituksia pitää tämä mainita raportilla

VIENNIN TULLI-ILMOITUKSIIN TEHTYJEN MUUTOSTEN ANALYSOINNIN RAPORTOINTI (I KERTA VUODESSA)

- Tulli toimittaa yritykselle tulli-ilmoituksiin tehtyjen muutosten (jälkikäteen jätetyt, oikaistut, mitätöidyt) kokonaismäärät vuosittain
- raportin yläreunaan pitää kirjata yrityksen nimi, y-tunnus, ajanjakso: esim. 1.1 - 31.12. 2020, seurannan tekijän nimi ja päivämäärä milloin seuranta on tehty. Ajanjaksona pitää ilmoittaa se ajanjakso, mikä näkyy Tullin viennin muutosraportilla
- Tullilta saatujen tietojen perusteella pitää kirjata vähintään otsikkotasolla analyysi muutoksien syistä ja mitä toimenpiteitä muutoksien vähentämiseksi on tehty ja milloin toimenpiteet on toteutettu

T-PASSITUS: VALTUUTETTU LÄHETTÄJÄ, VALTUUTETTU VASTAANOTTAJA-SEURANTA JA RAPORTOINTI

Seuranta ja raportointi 1-2 kertaa vuodessa ja vakuuden jatkuvan seurannan raportointi 1 kertaa vuodessa.

- raportin yläreunaan pitää kirjata yrityksen nimi, y-tunnus, seurannan tekijän nimi ja päivämäärät milloin seurannat on tehty sekä ajanjakso esim. Vuosi 2020
- jos toimija tekee seuranta kaksi kertaa vuodessa, pitää ensimmäinen seuranta tehdä tammi-kesäkuussa ja toinen seuranta heinä-joulukuun aikana
- jos seuranta tehdään säännöllisesti ja jatkuvana, pitää ajanjaksoksi merkitä esim. Vuosi 2019/jatkuvasti ja tarkastuspäivien tilalle jatkuva. Tällöin raporttia pitää täyttää jatkuvasti esim. kuukausittain
- **valtuutettu lähettäjä:**
- kirjataan tarkastettavien aiheiden mukaisesti:
 - tarkastettujen passitusilmoitusten määrä/jakso
 - kuinka monta virheetöntä ilmoitusta on aihekohtaisesti
 - oikeellisuus % / peruutus % / vakuuden käyttö %
- **Huom.** Vakuuden seuranta tulee tehdä reaaliaikaisesti ja vähintään kerran vuodessa (ajanjakson voi valita), seurannasta tulee raportoida. Toimijan tulee itse seurata ja varmistaa, että avointen passitusten tullien ja verojen määrä ei ylitä yrityksille määriteltyä viitemäärää. Passitusvakuuden tasosta riippumatta vakuuden seuranta tulee tehdä.
- mikäli tarkastukset aiheuttavat jatkotoimenpiteitä, pitää tiedot kirjata ”korjaavat toimenpiteet” -kohtiin
- ”miten ja milloin toimenpiteet toteutettu” -kohtiin kirjataan jatkotoimenpiteiden toteutuminen
- **valtuutettu vastaanottaja:**
- kirjataan tarkastettavien aiheiden mukaisesti:
 - tarkastettujen passitusilmoitusten määrä/jakso ja tarkastettujen passitusilmoitusten määrä joissa on havaittu yli- tai alipurkuja/ jakso
 - kuinka monta virheetöntä ilmoitusta on aihekohtaisesti
 - oikeellisuus %
- mikäli tarkastukset aiheuttavat jatkotoimenpiteitä, pitää kirjata kirjataan toimenpiteet ja vastuhenkilö ja päivämäärä ”korjaavat toimenpiteet”-kohtiin
- ”miten ja milloin toimenpiteet toteutettu” -kohtiin kirjataan jatkotoimenpiteiden toteutuminen ja päivämäärä

PASSITUS, TULLIN RAPORTTI, OIKEELLISUUDEN RAPORTOINTI (I KERTA VUODESSA)

Tulli toimittaa yrityksille passitusraportin, jossa on passitusmenettelyssä esille nousseet virheet, puutteet ja passitusten kokonaismäärät vuositasona

- raportin yläreunaan pitää kirjata yrityksen nimi, y-tunnus, ajanjakso esim. 1.1 - 31.12.2020, seurannan tekijän nimi ja päivämäärä milloin seuranta on tehty. Ajanjaksona käytetään sitä ajanjaksoa, mikä näkyy tullin passitusraportilla
- Tullilta saatujen tietojen perusteella kirjataan vähintään otsikkotasolla analyysi muutoksien syistä ja toimenpiteet muutosten vähentämiseksi ja miten toimenpiteet on toteutettu

VARASTOINTI (VÄLIAIKAINEN VARASTOINTI JA TULLIVARASTOINTI) -SEURANTA JA RAPORTOINTI

Väliaikaisen- ja tullivaraston ilmoitusten seuranta tehdään 1-2- kertaa vuodessa ja vakuuden seuranta 1 kerta vuodessa

Jos yrityksellä on tullivarastoinnin ilmoittajan kirjanpitoon tehtävän merkinnän lupa, seurantaan otetaan **aina** myös edellä mainitun luvalla tullivarastoon pantuja tavaroita (tavarat on asetettu tullivarastointimenettelyyn kirjanpitomerkinnällä)

- raportin yläreunaan pitää kirjata yrityksen nimi, y-tunnus, seurannan tekijän nimi ja päivämäärät milloin seurannat on tehty sekä ajanjakso esim. Vuosi 2020 sekä varastoonpanojen kokonaismäärä kappaleittain
- jos toimija tekee seuranta kaks kertaa vuodessa, pitää ensimmäinen seuranta tehdä tammi-kesäkuussa ja toinen seuranta heinä-joulukuun aikana
- jos seuranta tehdään säännöllisesti ja jatkuvana, pitää ajanjaksoksi merkitä esim. Vuosi 2019/jatkuvasti ja tarkastuspäivien tilalle jatkuva. Tällöin raporttia pitää täyttää jatkuvasti esim. kuukausittain
- kirjataan tarkastettavien aiheiden mukaisesti:
 - tarkastettujen varastoonpanojen määrä kappaleittain
 - kuinka monta virheetöntä ilmoitusta on aihekohtaisesti
 - oikeellisuus %
- "miten ja milloin toimenpiteet toteutettu" -kohtiin pitää kirjata jatkotoimenpiteiden toteutuminen ja päivämäärä
- mikäli tarkastukset aiheuttavat jatkotoimenpiteitä, pitää kirjata toimenpiteet ja vastuuhenkilö ja päivämäärä "korjaavat toimenpiteet"-kohtiin
- vakuuden viitemäärän raportointi tehdään vain kerran vuodessa (ajanjakson voi valita), mutta vakuuden viitemäärää on seurattava jatkuvasti ja ilmoitettava Tullille, jos viitemäärä osoittautuu liian pieneksi. Vakuuden seurannassa on varmistettava, ettei luvassa mainittu varastoidun tavarat ylity

YLEISILMOITTAMINEN –SEURANTA (1-2- KERTAA VUODESSA) JA RAPORTOINTI

- seuranta pitää tehdä niiden yleisilmoitusten osalta, joita yritys antaa
- raportin yläreunaan pitää kirjata yrityksen nimi, y-tunnus, seurannan tekijän nimi ja päivämäärät milloin seurannat on tehty sekä ajanjakso esim. Vuosi 2020
- jos toimija tekee seuranta kaks kertaa vuodessa, pitää ensimmäinen seuranta tehdä tammi-kesäkuussa ja toinen seuranta heinä-joulukuun aikana
- jos seuranta tehdään säännöllisesti ja jatkuvana, pitää ajanjaksoksi merkitä esim. Vuosi 2020/jatkuvasti ja tarkastuspäivien tilalle jatkuva. Tällöin raporttia pitää täyttää jatkuvasti esim. kuukausittain
- kirjataan tarkastettavien aiheiden mukaisesti:
 - tarkastettujen yleisilmoitusten määrä/jakso/ tarkastettujen esittämislmoitusten määrä/jakso
 - monta virheetöntä ilmoitusta on aihekohtaisesti
 - oikeellisuus %

- mikäli tarkastukset aiheuttavat jatkotoimenpiteitä, pitää kirjata toimenpiteet ja vastuhenkilö ja päivämäärä "korjaavat toimenpiteet"-kohtiin
- "miten ja milloin toimenpiteet toteutettu" –kohtiin pitää kirjata jatkotoimenpiteiden toteutuminen ja päivämäärä